

Osaamista ja työvoimaa kiertotalouteen ESR+

Kiertotalouden perusosaaminen opetus-, ohjaus- ja valmennushenkilöstölle 1 osp

- tutustutaan ja syvennetään osaamistamme **kiertotaloudesta** ja kestävästä kehityksestä sekä niiden edistämisestä oppilaitoksessa, työelämässä ja työllistymisessä.
- Pohditaan ja kehitetään toimintaympäristöjä **kiertotalouden** ja kestäväen kehityksen suuntaan.

Toteutus

Lyhytkoulutus ammatillisen koulutuksen opetus- ja ohjaushenkilölle, työllistämässä ja työelämäyhteistyössä toimivalle.

Tutustutaan ja syvennetään yhdessä osaamistamme – **kiertotaloudesta**, kestävän kehityksestä ja vihreän siirtymän edistämisestä oppilaitoksessa, työelämässä ja työllistymisessä.

Yhteisen osaamisen ja kokeilujen koulutus

- tutustutaan kiertotalouteen-materiaalien, ilmiöiden ja taustatietojen tukemana
- toteutetaan pienryhmämuotoisena läsnäolokoulutuksen
- ryhmä asettaa aikataulutuksen ja tavoitteet omalle toiminnalleen kouluttajan tukemana
- säännölliset sovitut, aikataulutetut ja sisällöllisesti tavoitteelliset tapaamiset
- oman koulutusalan havainnoinnin ja kehittämisen itse- tai tiimityöskentely tapaamisten välillä
- hyödyntään oppilaitoksessa käytettäviä sähköisiä oppimisalustoja osaamisen jakamisessa
- jaetaan olemassa olevia kiertotalouden ja kestävyuden käytänteitä
- toteutetaan alakohtainen kehittämistehtävä oppilaitoksessa arkitoimintaa ja omaa koulutusalaan havainnoimalla

Tavoite ja tuotos

Tavoite

kiertotalouden kehittämistehtävä oppilaitoksen toimintaympäristöissä

Tuotos

- Yhteinen ideointia henkilökunnan ja -henkilökunnan kesken (mahdollisuuksien mukaan opiskelijoiden sekä työelämän osallistaminen).
- Suunnitellaan kuinka opetus tai arjenkäytänteitä muutetaan edistämään kiertotalouden periaatteiden mm. elinkaariajattelun toteutumista käytännössä.
- Esimerkiksi muutoksesta: toimintatapojen, arjen käytänteiden, uusien hankintojen tai materiaalien hyödyntämiseen liittyvät muutokset.
- Muutoksien tai havaintojen yhteinen jakaminen

Sisällöt

1. Kestävyystiekartta ammatillisessa koulutuksessa
 - 1.1. Koulutuksen järjestäjien kestävä tulevaisuus
2. Kiertotalous-periaatteet
 - 2.1. kiertotalous ja kestävä kehitys omassa oppilaitoksessa
 - 2.2. työllisyys kiertotaloudessa
3. Kiertotalous omalla ammattialalla – oman arjen kehittäminen
4. Tuotosten jakaminen ja hyvät käytänteet näkyväksi

1. Kestävyystiekartta ammatilliseen koulutukseen

Tavoite

Tutustutaan kestävien käytäntöjen tiekartan toteuttamiseksi ammatillisessa koulutuksessa.

Pohdi

- Vieraile verkkosivuilla [Kartalla-verkoston](#) ja [Vihreä siirtymä ja kestävä kehitys ammatillisessa koulutuksessa](#)
- Mitä kestävä kehitys tarkoittaa koulutuksessa?
- Mikä on sen merkitys opiskelijoille ja yhteisöille?
- Miten kestävä kehitys vaikuttaa ammatilliseen koulutukseen?
- Mitä työkaluja löydät, jotka tukevat kestävyttä koulutuksessa?
- Mieti, miten niitä voidaan soveltaa oppimisympäristössäsi?

1.1 Koulutusjärjestäjien kestävä tulevaisuus

Tavoite

Tutkitaan kestävä kehityksen käsitettä koulutuksen tarjoajien näkökulmasta. Tunnistetaan keskeiset kestävä kehityksen tavoitteet, jotka ovat merkityksellisiä koulutuksen tarjoajille.

Pohdi

- mitä on kestävyys koulutuksessa?

1.1 Koulutusjärjestäjien kestävä tulevaisuus

Pohdi

Keskeiset kestävyystavoitteet

- Ympäristövastuu: Miten voimme pienentää hiilijalanjälkeämme? Miten otetaan huomioon energiankulutus, jätehuolto ja resurssien säästäminen.
- Sosiaalinen vastuu: Mikä rooli koulutuksen tarjoajalla on yhteisöissä ja yhteiskunnassa? Miten voimme edistää sosiaalista tasa-arvoa ja osallisuutta?
- Taloudellinen vastuu: Miten oppilaitos voi varmistaa taloudellisen kestäväytensä samalla kun se tarjoaa laadukasta opetusta?

Etsitään esimerkkejä kestäväen kehityksen aloitteista ja teoista eri oppilaitoksissa. Näitä voivat olla ohjelmia ja tekoja, jotka liittyvät energiatehokkuuteen, jätteen vähentämiseen, yhteisön osallistumiseen ja kestävyteen keskittyvien opetussuunnitelmien kehittämiseen.

- Listataan vähintään kolme keskeistä kestäväen kehityksen tavoitetta omalla koulutuslallasi
- Miksi nämä tavoitteet ovat tärkeitä?
- Millä teoilla ja toimenpiteillä ne voidaan saavuttaa?

2. Kiertotalous - periaatteet

Tavoite

Tutkitaan kiertotalouden käsitettä ja sitä, miten sitä toteutetaan ja edistetään.

Pohdi

Mitä kiertotalous tarkoittaa ja miten se eroaa perinteisestä lineaarisesta taloudesta?

Katso paikallisten yrittäjien videot kiertotalouden ajattelusta ja teoista sekä yritystoiminnasta (videot ainoastaan sisäiseen koulutuskäyttöön, EIVÄT aukea yleiseen käyttöön)

[Kiertotalouden mahdollisuudet \(33 min\) - Helena Puhakka-Tarvainen, Hotelli Lietsu Joensuu](#)

[Pohjois-Karjalaisen Hiil oy:n ja Puuartistin yritysvideo \(31 min\). Pohjois-Karjalassa valtakunnallisesti tunnettu kiertotalousalantoinija](#)

2. Tutustutaan [Kiertotalous Suomi](#) sivustoon ja kiertotalouden liiketoimintamalleihin [Kiertotalouden liiketoimintamallit](#)

3. Tunnistetaan pääperiaatteet, jotka ohjaavat kiertotaloutta, kuten jätteen vähentäminen, materiaalien uudelleenkäyttö ja kierrätys.

2.1. Kiertotalous ja kestävä kehitys omassa oppilaitoksessa

Tavoite

Tutustutaan oman koulutuksenjärjestäjän toimiin. Tunnistetaan toteutettuja kiertotalouden ja kestävien käytäntöjen periaatteita.

Pohdi

Tutustutaan koulutuksen järjestäjän (tässä koulutuksessa) [vastuullisuus Luovissa](#) ja [Kestävä tulevaisuus Luovissa](#)

- Etsi konkreettisia esimerkkejä kestävästä käytännöistä, joita koulutuksen järjestäjä toteuttaa. Tähän voi kuulua energiansäästö, jätehuolto tai yhteisön osallistuminen.
- Mitkä ovat koulutuksen järjestäjän tärkeimmät tavoitteet kestävyiden kannalta?
- Mitä konkreettisia toimenpiteitä toteutetaan näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?
- Miten koulutuksen järjestäjä sisällyttää kiertotalouden periaatteet toimintaansa? Miten resursseja käytetään uudelleen, kierrätetään tai huomioidaan toiminnassa?

2.2. Työllisyys kiertotaloudessa

Tavoite

Tutkitaan työllisyyttä kiertotalouden Suomessa ja omalla alueellasi

Pohdi

- Mikä rooli paikallisilla yhteisöillä ja yrityksillä on kiertotalouden edistämässä?
- Tutustutaan Suomessa toimiviin kiertotalouden yrityksiin [Kiertotalouden kiinnostavimmat 2.1](#) (1.4.2026)

Selvitään oman alueen kiertotaloustoimijat ja yritykset

- mitkä yritykset toimivat koulutusalanasi?
- mikä osaaminen tutkinnoissa edistää kiertotalouden tuntemista?
- miten kiertotalous osaamisella voi edistää oman koulutusalan työllistymisestä?
- kuinka kiertotalouden osaamisen tulee näkyä työllistymisessä?

3. Kiertotalous omalla ammattialalla – arjen kehittäminen

Tavoite

Tehdään pienimuotoinen ja käytännönläheinen kehittämistehtävä, valitaan oppimisympäristön (oppilaitoksen toimintaympäristöistä tai työpaikkojen toimintaympäristöistä)

Suunnitellaan, miten se muutetaan edistämään kiertotalouden periaatteiden, mm. elinkaariajattelun toteutumista käytännössä. Muutokset voivat olla toimintatapojen, materiaalien hyödyntämiseen ym. liittyviä muutoksia.

Kehittämistehtävien tuloksesta kootaan ja käydään lävitse ryhmässä.

Pohdi

Millaisia haasteita oppilaitos voi kohdata näiden kestävien käytäntöjen toteuttamisessa?

Miten opiskelijat osallistetaan näihin hankkeisiin?

4. Tuotosten jakaminen ja hyvät käytänteet näkyväksi

Tavoite

Hyvin käytänteiden ja kehittämisen tulosten jakaminen, lisäkysymyksiä toiminnan jalkauttamiseen

- Koulutus- tai osaamisala, jolle kehittäminen on tehty/tehdään tulevaisuudessa
- Edistetty asia tai toimenpide, joka on toteutettu tai tullaan tekemään
- Miksi asia tai toimenpide toteutetaan tai tullaan toteuttamaan?
- Keitä osallistetaan kehittämiseen?
- Miten asia/toimenpide on jalkautettu tai jalkautetaan arkitoiminnaksi?
- Miten toimenpiteitä mitataan ja seurataan?
- Miten toimenpiteistä kerrotaan työyhteisössä?
- Tukeeko oppilaitoksen perustoiminnot jalkauttamista?
- Nousseet ajatukset ja jatkokehittäminen.

Materiaalit

Kiertotalouden_henkilöstön_sisältöluonnos Riveria. Laatinut Riverian hankeasiantuntija Sirpa Vauhkala sähköiselle oppimisalustalle (liite)

Kiertotalous osana ammattiosaamista 15 osp, paikallisiin ammattitaitovaatimukseen perustuva tutkinnon osa.
[Luovi, Pintakäsittelyalan perustutkinto 2024 \(siirtymäajalla > 7/30\) - ePerusteet \(1.6.2026\)](#)